

## SPIS TREŚCI

|                                                                               |           |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Wykaz ważniejszych skrótów .....                                              | 13        |
| Wprowadzenie .....                                                            | 15        |
| <b>Rozdział I</b>                                                             |           |
| <b>Zagadnienia ogólne .....</b>                                               | <b>17</b> |
| 1.1. Podstawowe pojęcia z zakresu prawa handlowego .....                      | 17        |
| 1.1.1. Pojęcie prawa handlowego i jego źródła .....                           | 17        |
| 1.1.2. Pojęcie działalności gospodarczej .....                                | 20        |
| 1.1.3. Pojęcie przedsiębiorstwa .....                                         | 21        |
| 1.1.4. Pojęcie przedsiębiorcy, firmy i prokury .....                          | 23        |
| 1.1.5. Pojęcie konsumenta .....                                               | 25        |
| 1.1.6. Problem przydatności pojęcia czynności handlowej .....                 | 26        |
| 1.2. Swoboda działalności gospodarczej i jej najważniejsze ograniczenia ..... | 27        |
| 1.2.1. Zasada wolności gospodarczej .....                                     | 27        |
| 1.2.2. Ewidencja działalności gospodarczej i rejestr przedsiębiorców .....    | 29        |
| 1.2.3. Pozostałe ograniczenia swobody działalności gospodarczej .....         | 32        |
| <b>Rozdział II</b>                                                            |           |
| <b>Przedsiębiorcy .....</b>                                                   | <b>35</b> |
| 2.1. Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorców .....                         | 35        |
| 2.1.1. Osoba fizyczna jako przedsiębiorca .....                               | 35        |
| 2.1.2. Spółki handlowe osobowe .....                                          | 36        |
| 2.1.2.1. Spółka jawna .....                                                   | 36        |
| 2.1.2.2. Spółka partnerska .....                                              | 37        |
| 2.1.2.3. Spółka komandytowa .....                                             | 38        |
| 2.1.2.4. Spółka komandytowo-akcyjna .....                                     | 39        |
| 2.1.3. Spółki handlowe kapitałowe .....                                       | 39        |
| 2.1.3.1. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością .....                        | 40        |
| 2.1.3.2. Spółka akcyjna .....                                                 | 41        |
| 2.1.4. Transformacja spółek handlowych .....                                  | 42        |
| 2.1.4.1. Pojęcie transformacji spółek .....                                   | 42        |
| 2.1.4.2. Łączenie spółek .....                                                | 43        |

|          |                                                                                                                      |    |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.1.4.3. | Podział spółek .....                                                                                                 | 43 |
| 2.1.4.4. | Przekształcanie spółek .....                                                                                         | 44 |
| 2.1.5.   | Europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych .....                                                                | 44 |
| 2.1.6.   | Spółka europejska .....                                                                                              | 46 |
| 2.1.7.   | Spółdzielnie i spółdzielnia europejska .....                                                                         | 46 |
| 2.1.8.   | Przedsiębiorstwa państwowe .....                                                                                     | 48 |
| 2.1.8.1. | Ogólna charakterystyka<br>przedsiębiorstwa państwowego .....                                                         | 48 |
| 2.1.8.2. | Komercjalizacja i prywatyzacja<br>przedsiębiorstw państwowych .....                                                  | 49 |
| 2.1.9.   | Inni przedsiębiorcy .....                                                                                            | 51 |
| 2.1.9.1. | Przedsiębiorcy zagraniczni,<br>ich przedstawicielstwa i oddziały .....                                               | 51 |
| 2.1.9.2. | Przedsiębiorstwa zagraniczne .....                                                                                   | 52 |
| 2.1.9.3. | Towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych .....                                                                             | 52 |
| 2.1.9.4. | Główne oddziały zagranicznego zakładu ubezpieczeń .....                                                              | 53 |
| 2.2.     | Przedsiębiorcy <i>not for profit</i> .....                                                                           | 53 |
| 2.2.1.   | Pojęcie przedsiębiorcy <i>not for profit</i> .....                                                                   | 53 |
| 2.2.2.   | Fundacje .....                                                                                                       | 54 |
| 2.2.3.   | Stowarzyszenia zarejestrowane .....                                                                                  | 54 |
| 2.3.     | Rola Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego<br>w prowadzeniu działalności gospodarczej – wzmianka ..... | 55 |
| 2.4.     | Postępowanie naprawcze i upadłościowe wobec przedsiębiorców .....                                                    | 55 |
| 2.4.1.   | Postępowanie naprawcze .....                                                                                         | 56 |
| 2.4.2.   | Postępowanie upadłościowe .....                                                                                      | 57 |

## Rozdział III

|                                                                                                         |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Ogólne zagadnienia umów handlowych</b> .....                                                         | <b>61</b> |
| 3.1. Pojęcie umowy handlowej oraz jej rodzaje .....                                                     | 61        |
| 3.2. Zasady dotyczące umów handlowych .....                                                             | 66        |
| 3.3. Specyfika zawierania umów handlowych .....                                                         | 67        |
| 3.3.1. Czynności przygotowawcze .....                                                                   | 67        |
| 3.3.2. Zawarcie umowy .....                                                                             | 68        |
| 3.3.2.1. Zawarcie umowy z zastosowaniem wzorca umownego .....                                           | 68        |
| 3.3.2.2. Przyjęcie oferty w stosunkach między przedsiębiorcami .....                                    | 70        |
| 3.3.2.3. Inne sposoby zawierania umów handlowych .....                                                  | 71        |
| 3.4. Specyfika wykonywania i odpowiedzialności odszkodowawczej<br>za niewykonanie umów handlowych ..... | 72        |

**Rozdział IV**

|                                            |    |
|--------------------------------------------|----|
| <b>Umowy handlowe o przeniesienie praw</b> | 75 |
| 4.1. Umowa sprzedaży handlowej             | 75 |
| 4.2. Szczególne rodzaje sprzedaży          | 81 |
| 4.3. Umowa dostawy jako umowa handlowa     | 83 |
| 4.4. Umowa kontraktacji                    | 84 |
| 4.5. Umowa pożyczki                        | 85 |

**Rozdział V**

|                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------|----|
| <b>Umowy handlowe o korzystanie z cudzych rzeczy lub praw</b> | 87 |
| 5.1. Przesłanki uznania najmu i dzierżawy za umowy handlowe   | 87 |
| 5.2. Umowa najmu a umowa dzierżawy                            | 87 |
| 5.3. Umowa leasingu                                           | 90 |
| 5.4. Umowa licencji – wzmianka                                | 92 |

**Rozdział VI**

|                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Umowy handlowe o (niektóre) usługi</b>                                        | 93  |
| 6.1. Przesłanki uznania umów o dzieło, zlecenia i przechowania za umowy handlowe | 93  |
| 6.2. Umowa o dzieło                                                              | 93  |
| 6.3. Umowa zlecenia                                                              | 95  |
| 6.4. Umowa agencji                                                               | 97  |
| 6.5. Umowa komisu                                                                | 100 |
| 6.6. Umowa brokerska a umowa maklerska – wzmianka                                | 101 |
| 6.7. Umowa składu a umowa przechowania                                           | 102 |

**Rozdział VII**

|                              |     |
|------------------------------|-----|
| <b>Umowy transportowe</b>    | 105 |
| 7.1. Uwagi wstępne           | 105 |
| 7.2. Umowa przewozu          | 107 |
| 7.2.1. Umowa przewozu osób   | 107 |
| 7.2.2. Umowa przewozu rzeczy | 108 |
| 7.3. Umowa spedycji          | 110 |

**Rozdział VIII**

|                                                |     |
|------------------------------------------------|-----|
| <b>Umowy w zakresie inwestycji budowlanych</b> | 113 |
| 8.1. Uwagi wstępne                             | 113 |
| 8.2. Umowy inwestycyjne                        | 115 |
| 8.2.1. Umowa o prace geologiczne               | 115 |
| 8.2.2. Umowa o prace geodezyjno-kartograficzne | 116 |
| 8.2.3. Umowa o prace projektowe                | 117 |
| 8.2.4. Umowa o roboty budowlane                | 120 |
| 8.2.5. Umowa o nadzór inwestorski              | 123 |

## Rozdział IX

|                                                                       |            |
|-----------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Umowy w zakresie czynności bankowych .....</b>                     | <b>125</b> |
| 9.1. Uwagi wstępne .....                                              | 125        |
| 9.2. Pojęcie instytucji kredytowej, banku i czynności bankowych ..... | 125        |
| 9.2.1. Instytucje kredytowe i banki .....                             | 125        |
| 9.2.2. Czynności bankowe .....                                        | 126        |
| 9.3. Umowa rachunku bankowego i jej rodzaje .....                     | 127        |
| 9.4. Rozliczenia pieniężne .....                                      | 130        |
| 9.4.1. Polecenie przelewu .....                                       | 131        |
| 9.4.2. Polecenie zapłaty .....                                        | 131        |
| 9.4.3. Czek gotówkowy .....                                           | 132        |
| 9.4.4. Czek rozrachunkowy .....                                       | 132        |
| 9.4.5. Rozliczenia z użyciem kart płatniczych – wzmianka .....        | 132        |
| 9.5. Umowa kredytu bankowego .....                                    | 133        |
| 9.6. Umowa pożyczki bankowej .....                                    | 134        |
| 9.7. Gwarancja bankowa, poręczenie bankowe, akredytywa .....          | 135        |
| 9.7.1. Gwarancja bankowa .....                                        | 135        |
| 9.7.2. Poręczenie bankowe .....                                       | 136        |
| 9.7.3. Akredytywa .....                                               | 136        |
| 9.8. Inne umowy bankowe .....                                         | 137        |

## Rozdział X

|                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Umowy i pośrednictwo zawodowe w ubezpieczeniach .....</b>        | <b>139</b> |
| 10.1. Uwagi wstępne .....                                           | 139        |
| 10.2. Pojęcie ubezpieczeń gospodarczych oraz ich klasyfikacja ..... | 140        |
| 10.3. Umowa ubezpieczenia .....                                     | 142        |
| 10.4. Agent ubezpieczeniowy .....                                   | 145        |
| 10.5. Broker ubezpieczeniowy. Umowa brokerska .....                 | 146        |

## Rozdział XI

|                                              |            |
|----------------------------------------------|------------|
| <b>Umowy o usługi turystyczne .....</b>      | <b>149</b> |
| 11.1. Uwagi wstępne .....                    | 149        |
| 11.2. Umowa o podróż .....                   | 150        |
| 11.3. Umowa o usługi hotelowe .....          | 152        |
| 11.4. Umowy o pośrednictwo w turystyce ..... | 152        |

## Rozdział XII

|                                                                 |            |
|-----------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Umowy zawierane przez przedsiębiorcę z konsumentem .....</b> | <b>155</b> |
| 12.1. Specyfika umów konsumenckich .....                        | 155        |
| 12.2. Niedozwolone postanowienia umowne .....                   | 156        |
| 12.3. Niektóre umowy konsumenckie .....                         | 157        |
| 12.3.1. Umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa .....     | 157        |

|                                             |     |
|---------------------------------------------|-----|
| 12.3.2. Umowy zawierane na odległość .....  | 158 |
| 12.3.3. Umowa sprzedaży konsumenckiej ..... | 162 |
| 12.3.4. Umowa kredytu konsumenckiego .....  | 167 |
| 12.3.5. Timesharing .....                   | 168 |

## Rozdział XIII

|                                                                   |            |
|-------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Pozostałe umowy związane z działalnością gospodarczą .....</b> | <b>171</b> |
| 13.1. Umowy o współdziałanie gospodarcze .....                    | 171        |
| 13.1.1. Umowy koordynacyjne i kooperacyjne .....                  | 171        |
| 13.1.2. Umowa spółki cywilnej .....                               | 174        |
| 13.1.3. Umowa spółki cichej .....                                 | 176        |
| 13.2. Niektóre nienazwane umowy gospodarcze .....                 | 177        |
| 13.2.1. Umowa franchisingu .....                                  | 177        |
| 13.2.2. Umowa dystrybucyjna (dealerska) .....                     | 178        |
| 13.2.3. Umowa offsetowa (kompensacyjna) .....                     | 179        |
| 13.2.4. Umowa faktoringu .....                                    | 180        |
| 13.2.5. Umowa forfaitingu .....                                   | 182        |
| 13.2.6. Umowa deweloperska .....                                  | 183        |
| 13.2.7. Umowa sponsoringu .....                                   | 184        |
| 13.2.8. Umowa merchandisingu .....                                | 185        |
| 13.2.9. Umowa menedżerska .....                                   | 186        |

## Rozdział XIV

|                                                  |            |
|--------------------------------------------------|------------|
| <b>Prawo papierów wartościowych .....</b>        | <b>189</b> |
| 14.1. Uwagi wstępne .....                        | 189        |
| 14.1.1. Definicja papieru wartościowego .....    | 189        |
| 14.1.2. Powstanie papieru wartościowego .....    | 189        |
| 14.1.3. Rodzaje papierów wartościowych .....     | 190        |
| 14.1.4. Funkcje papierów wartościowych .....     | 191        |
| 14.1.5. Znaki legitymacyjne .....                | 191        |
| 14.1.6. Umarzanie papierów wartościowych .....   | 192        |
| 14.2. Weksle .....                               | 192        |
| 14.3. Czek .....                                 | 195        |
| 14.4. Obligacje .....                            | 196        |
| 14.5. Bankowe papiery wartościowe .....          | 198        |
| 14.6. Listy zastawne .....                       | 199        |
| 14.7. Certyfikaty inwestycyjne .....             | 200        |
| 14.8. Akcje .....                                | 202        |
| 14.9. Konosamenty .....                          | 205        |
| 14.10. Dowody składowe .....                     | 205        |
| 14.11. Inne papiery wartościowe – wzmianka ..... | 206        |

## Rozdział XV

|                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Sądownictwo w sprawach gospodarczych</b> .....           | 209 |
| 15.1. Sądownictwo powszechne w sprawach gospodarczych ..... | 209 |
| 15.2. Sądownictwo polubowne w sprawach gospodarczych .....  | 213 |

## Rozdział XVI

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Ochrona własności przemysłowej. Nieuczciwa konkurencja</b> .....         | 217 |
| 16.1. Pojęcie własności przemysłowej i zasady jej ochrony prawnej .....     | 217 |
| 16.2. Wynalazki .....                                                       | 218 |
| 16.3. Wzory użytkowe .....                                                  | 220 |
| 16.4. Wzory przemysłowe .....                                               | 221 |
| 16.5. Topografie układów scalonych .....                                    | 222 |
| 16.6. Projekty racjonalizatorskie .....                                     | 222 |
| 16.7. Wiedza nieujawniona ( <i>know-how</i> ) .....                         | 223 |
| 16.8. Znaki towarowe .....                                                  | 223 |
| 16.9. Oznaczenia geograficzne .....                                         | 226 |
| 16.10. Bazy danych (tzw. nietwórcze) .....                                  | 227 |
| 16.11. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji .....                             | 228 |
| 16.11.1. Konkurencja i czyny nieuczciwej konkurencji .....                  | 228 |
| 16.11.2. Prywatnoprawne środki ochrony prawnej .....                        | 229 |
| 16.11.3. Publicznoprawne środki zwalczania<br>nieuczciwej konkurencji ..... | 230 |
| 16.12. Ochrona konsumentów przed nieuczciwymi<br>praktykami rynkowymi ..... | 230 |

## Rozdział XVII

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| <b>Elementy prawa autorskiego</b> .....             | 233 |
| 17.1. Pojęcie praw autorskich .....                 | 233 |
| 17.2. Przedmiot ochrony .....                       | 235 |
| 17.3. Podmioty praw autorskich .....                | 238 |
| 17.4. Autorskie prawa osobiste i ich ochrona .....  | 240 |
| 17.5. Autorskie prawa majątkowe i ich ochrona ..... | 242 |
| 17.6. Prawa pokrewne i ich ochrona .....            | 245 |

## Rozdział XVIII

|                                                                                            |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Umowy dotyczące własności intelektualnej i innych dóbr niematerialnych</b> .....        | 247 |
| 18.1. Pojęcie własności intelektualnej, oznaczeń i baz danych .....                        | 247 |
| 18.2. Umowy o przejście praw majątkowych do utworów<br>i przedmiotów praw pokrewnych ..... | 248 |
| 18.2.1. Zagadnienia wspólne .....                                                          | 248 |
| 18.2.2. Umowy o przeniesienie praw majątkowych do utworu .....                             | 250 |
| 18.2.3. Umowy licencyjne dotyczące utworów .....                                           | 251 |

---

|                                                                                                 |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 18.3. Umowy o przejście praw majątkowych do rozwiązań .....                                     | 253        |
| 18.3.1. Zagadnienia wspólne .....                                                               | 253        |
| 18.3.2. Umowy o przeniesienie prawa do uzyskania<br>praw ochronnych i prawa pierwszeństwa ..... | 254        |
| 18.3.3. Umowy o przeniesienie praw ochronnych .....                                             | 255        |
| 18.3.4. Umowy licencyjne dotyczące projektów wynalazczych .....                                 | 256        |
| 18.3.5. Umowa licencyjna dotycząca<br>wiedzy nieujawnionej ( <i>know-how</i> ) .....            | 257        |
| 18.4. Umowy o przejście praw majątkowych do oznaczeń .....                                      | 258        |
| 18.4.1. Zagadnienia wspólne .....                                                               | 258        |
| 18.4.2. Umowy o przeniesienie praw majątkowych<br>do znaku towarowego .....                     | 258        |
| 18.4.3. Umowa licencji na znak towarowy .....                                                   | 259        |
| 18.5. Umowy o przejście praw majątkowych do baz danych .....                                    | 260        |
| <b>Wykaz aktów prawnych .....</b>                                                               | <b>263</b> |